

Two pager

Taalontwikkeling bij jonge kinderen

Ouders spelen een belangrijke rol in de taalontwikkeling van hun kind¹. Vooral in de eerste 1000 dagen (vanaf de zwangerschap tot 2 jaar) kunnen ze een groot verschil maken door veel te praten met hun kind. Veel ouders zijn zich hier (nog) niet van bewust. Daardoor missen sommige kinderen de kans op een goede taalontwikkeling. En dat kan invloed hebben op hun welzijn, schoolsucces en hun volwassen leven.

Voor álle ouders

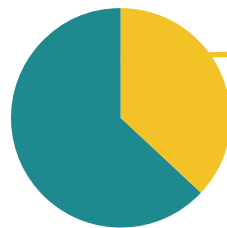
Het stimuleren van taal bij jonge kinderen heeft aandacht nodig van alle (aanstaande) ouders. Nog niet iedereen weet dat de taalontwikkeling al begint in de buik. Ouders zijn steeds vaker afgeleid door hun telefoon. Bijvoorbeeld als ze met hun kind wandelen. In veel gezinnen valt winst te behalen met meer aandacht voor de taalontwikkeling van kinderen.

Wat is een taalachterstand?

Een taalachterstand is te herkennen aan een langzame of vertraagde ontwikkeling van de taal. Een kind gebruikt taal die hoort bij jongere kinderen. De achterstand kan ontstaan wanneer een kind opgroeit in een taalarme omgeving².

In Nederland worden jaarlijks 170.000 kinderen geboren. Volgens de Rijksoverheid begint ruim 25% van de kinderen aan de basisschool met een taalachterstand³. En verlaat een steeds groter percentage leerlingen het middelbaar onderwijs laaggeletterd en/of laaggecijferd⁴.

Tilburg University legt in deze video uit waarom taalontwikkeling in de eerste 1000 dagen zo belangrijk is:

40%

van de ouders weet nog niet dat het zinvol is om al voor de geboorte tegen hun baby te praten⁵.

Taalvaardigheid en welzijn versterken elkaar

- Blootstelling aan rijke taal in de leeftijd van 0-4 jaar leidt tot betere taalvaardigheid. Ook stimuleert het andere vaardigheden, zoals het nemen van beslissingen, plannen, sociaal gedrag en impulsbeheersing⁶.
- Een goede taalvaardigheid helpt kinderen bij het kunnen uitdrukken van emoties en om anderen te begrijpen. En om hun reacties daarop af te stemmen. Dat kan bijdragen aan hun gevoel van welzijn⁷.
- Kinderen voelen zich zelfverzekerder als ze een groter gevoel van welzijn hebben. Daardoor kunnen ze volop gebruik maken van de (talige) leermogelijkheden die hen worden aangeboden. Bijvoorbeeld tijdens het spelen⁸.

Invloed op het schoolsucces

- Baby's waar veel mee gepraat is (kletsen, voorlezen, liedjes zingen), doen het later beter op school dan baby's waar niet of weinig mee is gepraat⁵. Schoolsucces helpt kinderen om later te worden wat ze willen.
- Kinderen die al op jonge leeftijd een taalachterstand hebben, kunnen niet optimaal profiteren van het onderwijsaanbod. Ze kunnen tijdens hun gehele schoolloopbaan last houden als er geen aandacht wordt besteed aan de taalachterstand⁹.
- Een taalachterstand kan worden ingehaald als je een kind een rijkere taalomgeving biedt².

Invloed op latere leeftijd

- Kinderen met een taalachterstand hebben een grotere kans om op latere leeftijd laaggeletterd te worden dan kinderen zonder taalachterstand¹⁰.
- Laaggeletterden zijn vergeleken met niet-laaggeletterden vaker minder zelfredzaam¹¹.
- Kinderen van laaggeletterden worden thuis minder in taal gestimuleerd dan kinderen van niet-laaggeletterden¹². Het stimuleren van taal bij jonge kinderen doorbreekt de vicieuze cirkel van laaggeletterdheid.

Wil je meer weten over laaggeletterdheid?
Kijk dan op www.lezenschrijven.nl

Wat kan jij doen?

Ouders: Voor ouders zijn Gouden Taaltips ontwikkeld. Met deze vijf tips kunnen ze met hun kind eenvoudig zelf aan het werk. Thuis en tijdens hun dagelijkse bezigheden. Deze tips vind je in de online Taalschatten toolkit.

Professionals: Als professional kun je ouders helpen om de tips in praktijk te brengen. Kijk in de online Taalschatten toolkit voor de begeleidende handleiding en inspiratie.

Gemeenten: Sluit je aan bij de Taalschatten community. Kijk in de online Taalschatten toolkit voor meer inspiratie om de tips in jouw regio in te zetten.

59%

van de ouders die deelnamen aan een onderzoek van Tilburg University hebben nooit tips ontvangen over de taalontwikkeling van hun kind.

94%

van de deelnemende ouders die wel eens tips hebben gekregen over de taalontwikkeling van hun kind vonden dit nuttig⁵.

Taalschatten

Taalschatten wil ervoor zorgen dat alle kinderen met een goed taalniveau aan de basisschool beginnen. Veel ouders weten (nog) niet hoe belangrijk ze zijn in de taalontwikkeling van hun kind. Daardoor wordt er met sommige kinderen (nog) te weinig gepraat, gelezen en gezongen. Dat kan leiden tot een taalachterstand waar ze hun hele schoolloopbaan en verdere leven last van kunnen hebben.

Alle kinderen verdienen een gelijke kans. Het is daarom belangrijk dat alle spelers rond ouder en kind samen werken om het belang van taal te benadrukken: van verloskundige tot consultatie-consulent, van huisarts tot toekomstige schooldirecteur, van oppas tot muziekleraar. Samen bieden we ouders en verzorgers concrete handvatten.

“Taal is de beste voorspeller van schoolsucces”

Kathy Hirsh-Pasek, hoogleraar psychologie aan de Temple University

Scan de QR-code voor de bronnenlijst. Wil je in je gemeente aan de slag met Taalschatten? Neem contact op met Taalschatten via de website www.taalschatten.nl of door een mail te sturen aan jolein.klaver@numberfive.community